

פרטיכל מס. ו/2

מישיבת ועדת החינוך

ביום ד', א' בסיון תש"י (17.5.50)

נוכחו חברי הועדה:

אילנית פייגה
אלמליח אברהם
אסף עמי
גורי ישראל
דינכנדג בן-ציון
הכרמלי אליהו
כהן רחל
לוונשטיין מאיר דוד
נצר דבורה
פרסיץ שושנה, היו"ר
ציזלינג אהרון
סמילנסקי יזהר
רזיאל-נאור אסתר
לנקין אליהו

מוזמנים:

ד"ר סוליאלי - מנהל שירות השידור

חסרים:

פנקס דוד צבי.

היו"ר ש. פרסיץ:

אני חפצה להסביר מדוע אנו מסנים

עכשיל את סדר היום של הישיבה. אתמול

בסעה מאוחרת מאד פנה אלי סר החינוך במחאה נמרצת מאד שאנו מחרימים
אתו וגוזלים ממנו את האפשרות להשתתף בישיבותינו, כיון שישיבותינו,
למרות בקשתו, ממשיכות להתקיים ביום ד', בזמן ישיבת המססלה.
הטר טען כי גזלו ממנו את האפשרות להביא לפנינו את ענין אגף
התרבות וענין תקציב התרבות והוא מוחה על כך נמרצות. עניתי לו
כי קבענו את ישיבותינו ליום ד' בהתחשב עם העובדה שישיבות המססלה
היו מתקיימות ביום ג' מסדתי לו כי רק בישיבה האחרונה פנה אלינו
ד"ר בן-יהודה בסמוך ובקט מאתנו לשנות את הדבר; לאחר הישיבה

ועדת החינוך
17.5.50

הלכתי ליו"ר ועדת הכנסת וליו"ר הכנסת ובקשתי לתאם את ישיבות
הועדות ע"י סו"ס עם המססלה. הובטח לי להביא את הדבר לפני
המוסדות המתאימים, אולם לצערי הרב לא נעניתי.

לפני ארבעה חדשים בערך הרצה לפנינו
מר אנרך על סחלקת התרבות. הוא ביקש להמציא לי את הפרטיכל של
הרצאתו להכנסת תקונים לפני שהתחיל. הזאת תדפס בשביל תיקי חברי
הכנסת, ונענינו לכך. סני אז פנתה מזכירות הכנסת, ופניתי גם אני
כשמונה פעמים, בבקשה למר אנרך להחזיר לנו את פרוטוקול הרצאתו
לאחר התיקונים, אך לא זכינו לקבלו. אתמול בערב הופיע / ה'
אנרך נכון מאד ואמר כי אין לו העוז לבקש את הועדה לדחות את
הדיון בענין הרצאתו ואת הדיון בעניני תקציב התרבות, אך ועדת
הסרים הסילה עליו לצאת לתל-אביב בקשר לעניני הסורים והוא מבקש
לקבוע ישיבה מיוחדת לדיונים בעניני תרבות. נמצאתי במצב די
מסובך ומצאתי לי קרן הצלה בד"ר סוליאלי. מצאתיו ובקשתי ממנו
לבוא בטעה מסויימת אשר קבעתי לו ולהרצות לפנינו על עניני
שרות הסידור, ולהוסיף על זה, כמובן, את בעיות התקציב, ולמסור
לנו את הבעיות ואת ואת הקסיים שבהם נתקל שרות הסידור, כדי
שנכיר את הדברים האלה לא רק מתוך הקריאה, כי אם גם מפיהם של
עוסי העבודה עצמה. סקירה זו תימסר לנו עתה על-ידי מנהל שרות
הסידור ד"ר סוליאלי.

עע/טל

ד"ר סוליאלי:

כאטר פניתי, חברי הכנסת הנכבדים,

לפני 4 חודשים בערך אל יוטב-ראט

הועדה, ובקטתי לתת לי הזדמנות להרצות על בעיות סירות, הסידור, כוונתי היתה אז לתת אינפורמציה מקיפה על עניני סירות הסידור בטרם סיגיע תורו של התקציב. רציתי להפריד בין שני הדברים האלה, עד כמה שאפשר, ללא לחץ של הענינים התקציביים. רציתי להסמיע, ואח"כ לסמוע סכם על דעתכם ביחס לבעיות שאנו מתלבטים בהן. מסיבות שונות - אחת מהן המצערת ביותר, טחלתה של הגב' פרסיץ - נמנעה ממני ההזדמנות לקיים דיון על עניני סירות הסידור ללא קטר לעניני התקציב. היום הקטר כבר קיים, התקציב כבר נמצא לפניכם, ואנו נמצאים במצב כזה שיט כאילו סתי בעיות של סירות הסידור. הבעיות של סירות הסידור הן כטובן המקור לסאלות התקציב, אבל הן בכל זאת סאלות נפרדות. אפשר לדבר/התקציב ללא קטר עם הבעיות הפנימיות של הסידור, ועל אחת כמה וכמה שאפשר לדבר על עניני הרדיו מבלי להתעכב על ענינים כטפיים.

הגב' פרסיץ נתנה לי את האפטרות

לטוחח אתה דקות מספר לפני פתיחת הישיבה, ואני סאלתי אם הדיון בועדה על התקציב יט לו ערך מיוחד, חוץ מערך סטיעת הדברים על-ידי 14 או 15 חברי הכנסת, על סיעותיהם ומפלגותיהם. אני הבינותי שלענין הזה יט גם ערך נוסף, מפני שלועדה זו יכולה להיות הספעה יסירה, על-ידי נציגיה, על התקציבים הטייכים לסמכותה. לכן אני חוטב, יט מקום להתעכב, אמנם בקיצור, גם על עניני התקציב.

כאטר סלחנו לפני 4 חדשים את התזכיר

המרוכז על עניני סירות הסידור לכל חברי הועדה - אני מקוה כי כולם קבלו אותו - קבלתי אחר-כך מאת יוטב-ראט הוועדה כמה סאלות אטר הוטמעו על-ידי חברי הוועדה בעקבות התזכיר הזה. אני רוצה לענות על כך בקיצור, כי זה יהיה מעין מילואים לתזכיר.

ועדת החינוך
17.5.50

עע/סל

נסאלתי אם אפשר לדעת מהו הכיוון של
האנשים המוזמנים להסמיע משהו בפני המיקרופון, הסתייכותם
לפי הסקפת עולם, ואם אפשר, בכלל, לקבל רשימה על האנשים
האלה. אני רוצה לענות כי קשה לי למלא את הדרישה הזאת, מבלי
שהיא תוגדר באופן מדויק, מספר האנשים המשתתפים בתכניות
סירות הסיפור - ואיני מדבר על אמנים - הוא גדול מאד. המספר
הכללי הוא יותר מ-160 איש, שאנו מזמינים להרצות לפני המיקרופון.
קשה לי לענות על השאלה הזאת, אבל אני יכול לתת את רשימת
הסמות. אני רוצה לקוות כי השאלה הזאת לא באה מתוך זה שקיים
חסס של איזו שהיא נטייה לאיזה שהוא קו מסויים בבחירת האנשים,
אני רוצה לציין כי זה פותח פתח להרצאה שלי.
אני וחברי לעבודה, רואים את הרדיו
כמכסיר של המדינה, ועד כמה שאפשר, אנו רוצים לספק את כל
הצרכים אשר יכולים לבוא מצד כל התושבים. זהו אחד מהקסיים
הגדולים בעבודתנו, מפני שהגיוון של היסוב אינו עומד בסום
פרופורציה לכמות היסוב בהסוואה לארצות אחרות. הגיוון של
היסוב הוא ענקי, ולא רק זה, אלא גם ההבלטה של כל חלק וחלק
והביטוי הנמרץ של הדרישות הוא ללא סום ספק מיוחד במינו,
אין דומה לו בסום מדינה אחרת. אין צורך לעמוד כאן על התנפעה
הזאת התרבותית והסוציולוגית, אבל זוהי עובדה, וזהו אחד הדברים
המקסיים עלינו מאד את העבודה. אבל, דוקא מפני זה, אנו שומרים
על הקו סירות הסיפור צריך לספק את הדרישות של כל חלקי היסוב,
מבלי יוצא מהכלל, הדבר הוא קשה, מפני שאנו נתונים במסגרת
מצומצמת של זמן בעוד שהתביעות הן גדולות מאד. אנו מקציבים
לכל תובע את מה שאפשר, מתוך התחשבות עם הצרכים של הכלל.
זהו הדבר אשר עליו הייתי רוצה מאד לסמוע את דעת חברי הכנסת,
שהם האספקלדיה של היסוב. אני חושב כי איננו נותנים העדפה
לסום צד, לא במובן העדות, לא במובן הספות, לא במובן המפלגות,
וגם לא במובן נתינת דו"ח על פעולות המוסד הזה. גם פה -

ועדת החינוך
17.5.50

עע/טל

לא כמו העתונים אשר כל אחד ואחד מבליט במיוחד את דברי האנשים הקרובים לו לדעה - אנו מסתדלים, כטובן לפי המסקל אשר מסתקף אחר-כך בתוצאות הדיון, לתת דו"ח אובייקטיבי, ולא לתת טום מקום לאיזו שהיא עצומה בענין זה.

הענין הזה של סיפוק הצרכים

במילואים, זהו עיקר הבעיות אשר בפניהן אנו עוסדים. אפשר לומר כי הבעיה הזאת מסתקפת בצורה כוללת אחת, והיא: מה תפקידו של סירות הסידור בבעיה של סיקול דעת אחראי מאד.

סירות הסידור שלנו, לפי תוכן

הסידורים, הוא אחר לגמרי מכל התחנות בעולם בסני כיוונים: אצלנו המילול מהווה חלק יותר גדול בסידורים מאשר בכל התחנות. אנו יודעים בדיוק מהו היחס בכל הארצות בין הסידור המילולי ובין הסידור המוסיקלי, וכאן אפילו סינוי ב-10% מהווה כבר סינוי גדול, מפני שיש דברים הנמצאים בכלל מחוץ לענין. בכל העולם הסידורים מתחלקים ל-3 סעיפים: החדשות למיניהן; כל הדברים שיש בהם מסירת אינפורמציה מהארץ ומהעולם. זהו דבר קבוע בכל ארץ, לא סוה בכל הארצות, אבל נמצא מחוץ לתכניות הסעיף השני שבו המילול לכל גוונים: הרצאות, דרמה, סידורים לבתי-ספר, סידורים בעלי תוכן דתי, סידורים לחלקים מסויימים של האוכלוסיה, המילול על כל נסיגות. הסעיף השלישי - המוסיקה. בעולם כולו המוסיקה תופסת מקום הרבה יותר גדול מאשר בסידורים שלנו, וזה לא מתוך סלילת הערך הזה, אלא מתוך חיוב הערך השני, בגלל ערכו של המילול.

בסידורים שלנו, לרגל המצב המיוחד

של מדינתנו, אם אפשר לומר, מתוך הצרוף היחיד במינו של אומצ עתיקה במדינה צעירה, סני הדברים גם יחד, ז.א., תרבות עתיקה ומדיניות צעירה אשר עוד מגססת ומחפסת את דרכיה, סני הדברים האלה גם יחד נותנים למילול שלנו ערך אחר מאשר בארצות אשר

ועדת החינוך
17.5.50

עע/של

הגיעו לשינוי-מסקל בהרבה דברים.

הטענה הסניה ששמעתי היא, שאיננו

נותנים די מוסיקה. טענה זו באה בעיקר מאנשים אשר הם או רחוקים מהשפה והספה קשה בסבילם, או להיפך, מאנשים שבעי מילול, אשר חיים בתוך הבעיות האלה ורוצים שהרדיו יהיה מסעשע בלבד. פה מתעוררת שאלה סניה: יסנם הטוענים כי המוסיקה אינה מוסיקה. יסנה מוסיקה קלה ומוסיקה רצינית, וסני הדברים האלה מכווננים לפי טעמי האנשים לארצותיהם. ומכאן ההיאבקות הקשה שלנו לפרצופו של הסיידור. אנו נמצאים בקטר סתמיד עם המאזינים. לא פעם סמענו תלונות על כך שאין אנו סקיימים במידה סספיקה את הקטר עם המאזינים, למסל, בצורה של אסיפות מאזינים. זוהי בעיה מסובכת ואיני רוצה לעמוד עליה כאן. אני מוכן ומזומן להסמיע הרצאה על הבעיה הזאת, כי אני טכיר אותה היטב. היתה לי ההזדמנות לחקור את הבעיה הזאת גם בסיורים שערכתי בחו"ל לפני חצי סנה, ואני יכול לאמר לכם כי הבעיה הזאת עומדת בכל העולם. השאלה היא: באיזו מידה יכול הרדיו - הטדבר לתוך חלל ריק טבלי אפטרות של איזו שהיא תגובה ישירה - לעמוד על רצונם של המאזינים. וסנית, באיזו מידה הרדיו סחוייב לעמוד על רצונם של המאזינים, באיזו מידה הוא צריך להיות מודרך ע"י רצון ההמונים, או להיפך, להדריך את המאזינים; יותר נכון, איך למצוא את שביל הזהב בין המבטה לספק את הצרכים וליצור צרכים, איך למצוא את שינוי המסקל בין סני הגורמים הללו. זוהי בעיה אשר סתלבט בה העולם כולו. ברוטא ראיתי ספר גדול-ועבה אשר טכיל כולו דיאגרמות של ביטויי המאזינים בכל מיני טבחנים ומסאלים אשר נעסו בין התושבים, ונעסו כל מיני השוואות על רצונם של האנשים לפי הגילים, לפי האקלימים וכו'. דברתי עם האיס המטונה על כך בתחנת השיידור של רומל והוא אמר לי: כאן אוצר בלום בטביל סטטיסטיקאים, אבל אני מדריך את הרדיו לפי סיקול דעתי.

ועדת החינוך
17.5.50

אנו נמצאים בקשר עם הציבור, בעיקר ע"י סכתנים. אני מוכן להראות לאלה הטענות כי לפעמים באותו דואר באות שתי תגובות על אותה תכנית אשר הן לא רק טובות, אלא רחוקות ממזרח למזרח, 360 מעלות. בכל זאת, אנו צריכים להיות מודעפים על-ידי הטעם הטוב, הסכל היסר והאחריות. הקוסי הזה של סיפוק הצרכים מהווה גם אחד הגורמים של התביעות אשר באות אלינו, מפני שהצד הסווה בכל התביעות האלו הוא, שכל אחד ואחד חושב כי יש לו זכות לראות את עצמו - לפי הטלה המקובלת בארצנו - מקופח. אנו דואגים לכך שכולם יהיו מקופחים במידה שווה. לא לקפח, זהו בלתי אפשרי. אנו טואפים לכך שכולם יקבלו את המחסור בסיפוק שלהם במידה שווה. הגיוון הזה הוא דבר יקר מאד; הוא עולה לנו בכסף רב, מפני שלא הרי סידורים חוזרים באותו המסלול יום-יום, מתוך העסקת אותם האנשים, הזמנת אותם האמנים והכנת החומר מאתו שיג כמוזאיקה הזאת המגוונת ורבת הניסויים בתוך התכניות שלנו.

השאלה הסניה של התכניות, היא חלוקת

הזמן של התכנית. יסבן שעות סקוראים להן שעות של האזנה טובה. ברור שאלו הן שעות הערב, שעות המתחילות מ-7 - 7 $\frac{1}{2}$ ונגמרות ב-9 $\frac{1}{2}$ - 10. ברור שכל אחד רוצה לקבל את סיפוקו בשעות אלו. נשאלת השאלה: מה לתת? בסתים, שלוש שעות אלו?

שאלה קשה היא גם מידת ההאזנה בשעות

אחרות. השעות האחרות אצלנו הן בעלות מאזינים במידה יותר קטנה מאשר בארצות אחרות. אני חושב כי פרט לרוסיה ואולי עוד איזו ארץ שסם הפרינציפ של סיתוף האנשים בעבודה מגיע למסדים רחבים, אין ארץ אשר בה מספר העוזבים את הבית לשם עבודה כה גדול כמו במדינת ישראל. אוסרים כי תכניות הרדיו בעשות היום הן בעיקר בשביל האשה, אבל אצלנו גם האשה עובדת. אפשר לומר כי לעתים קרובות נשארת בבית אשה אחרת, העוזרת - וטוב שגם היא תשמע את תכניות הרדיו - אבל בכל זאת, הבעיה לתת סידורים בשביל

עוזרות צעירות, זוהי בעיה אחרת לגמרי. בכל זאת, איננו יכולים להתחשב עם הדבר הזה ולראות את הסעות האחרות כסעות פחותות ערך. אנחנו מדקדקים גם בתכניות האלו בדיוק כאילו הן היו בשעות הטובות. ומדוע? גישתנו לענין זה היא לא רק מבחינת מספר המאזינים. זהו הקו של עבודתנו. ישנם סידורים שאנו יודעים שלכתחילה כי מספר מאזיניהם יהיה מועט, אבל ערך הדברים האלה אינו נטוּד אך והק לפי מספר המאזינים, אלא לפי ערכו של התוכן. למשל, אנו נותנים בשעות הצהריים וגם בשעות הערב סידורים על הענינים החקלאיים שלנו, תיאורים על חי הכפר, הדרכות, אינפורמציות, רפורטז'ות וכו'. אנו יודעים כי היטוב העירוני אינו זקוק לזה, ואולי גם מתמרמר סמגיטים לו את התכניות האלו אשר אינן מענינות אותו. אנו יודעים, אכן, אנחנו חושבים כי סידורים אלה בערכם, בתכנם ובמסרתם, שקולים 500 מאזינים אשר מצפים להם וסואבים מהם הדרכה או עידוד כנגד 5000 מאזינים הסומעים איזו שהיא מוסיקה. אבל, דבר זה מוסיף לנו מכתבים של התמרמרות. אין לענין הזה פתרון, אלא שתי תכניות מקבילות. באמצעיהם, למשל, הבי.בי.סי. הגיע ל-3 תכניות מקבילות: (1) תכנית עטמית, בעיקר טוסיקלית; (2) תכנית יותר רצינית; (3) תכנית בשביל העילית האינסלקטואלית. אם תבחנו מהו האופי של התכנית הסלישית, תראו כי לפי הנושאים היא כבר עומדת על רמה אחרת לגמרי. כדי לספק את תביעות כל התושבים, אין לנו פתרון אחר מאשר לסדר תכניות נפרדות מקבילות מסדרים מקבילים, ופירוט הדבר - כסף.

וסכאן לתקציב. כאשר נכנסתי לפני

סנתיים למילוי התפקיד הזה, היה לי הרוטם כי הסנבנון שאנו קבלנו מסמסלת המנדט הוא מנופח. לאחר סנתיים עבודת, עלי לומר כי סעיתי. האורגן הגדול הזה הוא מכסיר יקר מאד; למלאות את המכסיר הזה תוכן הוא דבר יקר מאד, מפני שעבודת

ועדת החינוך
17.5.50

עע/סל

הרדיו היא מפוצלת מאד, עד שהדבר הזה מגיע לתכנית של 16 שעות ביום, יש להסקיע עבודה רבה מאד, מפני שהדברים האלה מורכבים מאלמנטים קטנים, מתאים. עבודת הרדיו היא כמו עבודת הספר המורכבת מאלמנטים קטנים, והעבודה אשר צריכה לבוא לידי ביטוי מסקפת במידה מספיקה את כל הדרך אשר בה הלכו.

אם אתם לוקחים לפניכם את הצעת

התקציב, תראו כי לפי ההצעה הזאת יש שרות להעסיק 90 איש

בסידרות הסידור. היתה לי הזדמנות לטוחח על כך עם ראש

המססלה. אשר לי ראש המססלה: אינני מבין, יש צורך להכין

תכניות ל-16 שעות, אפשר להעסיק שני אנשים ^{כל אחד} 8 שעות ביום,

הוא אשר זאת כטובן בהלצה. עניתי לו כי לפי מה שאנו עובדים

כיום יש צורך ב-200 איש. והנה, כדי לתת תוכן ריאלי, לא

הזייתי, לדבר הזה, הבאתי פה לפניכם חוק לתקציב של הרדיו בצרפת.

איני מדבר על כל ההוצאות של שרות הרדיו בצרפת, אני מדבר כרגע

רק על מספר העובדים. 3720 איש עובדים בסידרות הסידור הצרפתי

אשר מסדרים 181½ שעות ביום. אצלנו עובדים 128 איש המסדרים

16 שעות ליום. פירוס הדבר שלכל שעה יש לנו 8 עובדים, בעוד

שבצרפת ישנם 20 עובדים לכל שעה. לא נוכל להתקדם בכיוון סיפוק

הצרכים ע"י תכניות טקבילות, אם נשאר במסגרת התקציב הזה.

אנחנו הגטנו תקציב ל-425 אלף ל"י.

אנחנו עיבדנו את התקציב הזה, לאחר שהיה לנו לפני שנה תקציב

של 200 אלף לא"י, כלומר, תוספת של יותר מכפליים. תוספת זו

נבעה מתוך כמה וכמה גורמים: עד עכסיו לא קבענו תכניות לבתי-

ספר. רק לפני חודשיים, מתוך הסכם עם מחלקת החינוך, הוזמן

סדרה ותיק לנהל את המדור הזה. אני חושב כי האיש הזה יביא ברכה

לעבודתנו, כי הוא איטיות מחנכת במלוא מובן המלה, ואני מקווה

כי ידע להרים את הסעורים האלה לבתי-הספר לדרגה גבוהה.

לדעתי, תפקיד הסידורים לבתי הספר הוא בעיקר לא ליסודי.

הלימוד בבתי-הספר צריך להיעשות על-ידי המורה, והאורגן הזה אינו בא במקום המורה. המורה יודע את הצרכים של התלמידים, את ציפתם ואת אוצר המילים שלהם, והוא צריך ללמד. הסידורים האלה צריכים לתת חויות. אנחנו רוצים לשנות במידה גדולה את פני הסידורים האלה.

אנו צריכים להרחיב^ג את הסידורים

לעולה. אנו רוצים את העבודה הזאת, ועכשיו ישנם יום-יום סידורים לעולה. ישנה עכשיו דרישה לקיים סידורים גם בסביל עולי-עיראק. הובא לפנינו תזכיר בו דורשים סידורים בארמית. ישנם כאלה הדורשים סידורים בערבית, ויש גם דרישות לספות נוספות. יש גם דרישה לסדר את החדשות בספות חדשות, אך זה כבר ענין של מדיניות החוץ שלנו. הוספנו סידורים בספה ההונגרית, הרוסנית, ועומדת על הפרק גם סאלה של סידורים בספה הרוסית. ביום אין סומעים אותנו בארצות אלו, אבל סומעים את סידורינו בלילה. ישנה דרישה להרחבת הסידורים לבתי-הספר לעולים, ובספות נוספות, הרחבה הבאה מתוך גידול טבעי, הרחבה הבאה מתוך זה שעברנו ליירוסלים. אנו זקוקים כאן לאנשי סירות מטס: לסומרים, לסליחים, לסנקי-בית, לסומרי-לילה, במידה הרבה בתל-אביב היו לנו אולפנים קטנים והכל היה צנוע ביותר יותר גדולה מאשר הצטרכנו עד כה. עכשיו יש לנו אולפנים מרווחים, ואנו יכולים לתת את הדברים בצורה אחרת לגמרי.

מתוך כל זה הגענו לתקציב של

425 אלף לירות. התקציב הזה הובא, לפי הסדר הקיים, לפני הצטרפת של מטרד ראט הסמטלה. ישבנו יחד עם הפקידים הגבוהים של המטרד, שקלנו את הדברים האלה והם קבלו את התקציב הזה ללא כל קיצוצים. אח"כ הלך התקציב דרך הצינורות הדגילים וכאשר הגיע לכנסת, ראיתי כי במקום הסכום של 425 אלף ל"י שהצענו, ישנו סכום של 252 אלף ל"י. התוספת הזאת לגבי התקציב של הטנה החולפת אינה טוספה כמעט אף טיל אחד לטירות הסידור;

ועדת החינוך
17.5.50

25 אלף ל"י עולה ההנדסה; 8 אלפים לירות עולים לנו הסיידורים של החדשות והתכניות האחרות בערבית, אשר בשנת התקציב הקודמת היו במסגרת התקציב של מסדר החוץ. גם עכשיו נשארות תכניות אלה בפיקוח מסדר החוץ, אבל במסגרת תקציבנו; 3 אלפים לירות יותר יעלה לנו הדואר טסט; נאלפיים לירות תעלה לנו החזקת הבית. כל זה מצטרף ל-48 אלף לירות, דברים אשר אין להם כל קשר לא עם הסיידורים לבתי הספר, לא עם הסיידורים לעולה ולא עם הסיידורים בשפות אחרות.

אנו זקוקים להוספה גדולה בתקציב, אך המוסד המחקק אוסר כי אין כסף. אני אוסר כי בסכום זה שהוצע לתקציב, אי אפשר להחזיק את שירות הסיידור על רמה גבוהה. בתוך כל הסטפון של ביקורת שאנו מוצפים, היו לנו שני ימים שמהם טבענו הרבה נחת, אלה היו ימי העצמאות. קבלנו מחמאות, וגם ראש הממשלה הביע לנו בכתב את הערכתו לעבודה שהוסקעה. על הערכת ראש הממשלה עניתי כי הגענו לכך מפני שבימים אלה עבדנו כפליים, ואם יתנו לנו כפליים אמצעים, יהיה הסיידור טוב תמיד. אנחנו דרסנו שיתנו לנו בסביל התכניות שלנו כ-84 אלף ל"י, ונתנו לנו 58 אלף ל"י, לעומת 46 אלף ל"י בשנה הקודמת. סכום זה כולל גם את התכניות בערבית, ז.א., לא הוסיפו לנו לתכניות כמעט ולא כלום. לא יהיה סיידור מתקדם ועולה, אם לא נקבל יותר כסף. אין זה מעניני לסקול אם יש צרכים יותר חשובים, אני בא בתור נציג הדרישה הזאת ומבקש מכם, בתור חברי כנסת, בתור חברי כנסת המצביעים במליאה, בתור חברי כנסת היושבים בסיעות - אשר הן הן הקובעות את עמדת הכנסת - ובתור כאלה שאולי כמה חברים מכם יטבו גם בוועדות המסנה אשר ידונו על הדבר הזה, אני מבקש מכם לדאוג לכך ששירות הסיידור יוכל בשנה זו להתקדם ולא להיות נתון במסגרת המצומצמת אשר אינה נותנת כל תוספת בסביל העבודה שלנו. בקסתי היא, להוסיף לנו, לכל הפחות, 40-50 אלף ל"י, כדי שנוכל עי"ז לספק את הצרכים החיוניים ביותר.

ועדת החינוך
27.5.50

היו"ר ט. פרסיץ: אני רוצה להודות בטמכם לד"ר סוליאלי על האינפורמציה הסענינת שנתן לנו.

א. אלמליח: אני רוצה להצטרף לדבריה של היו"ר ולהודות על התזכיר שניתן לנו. לא אכנס לעניני התקציב; זהו, בודאי, ענין חשוב מאוד ובודאי שנעשה את כל הדרוש בטעת ההצבעה. אבל, איני יודע עם טר האוצר יסכים לכך, כי הוא סוף כל סוף צריך להתחשב עם כל המטרדים, הדרוטים כל אחד תוספת לתקציב.

אני רוצה לעמוד על כמה דברים, ואני שמח להביע אותם בפני מנהל סירות הסידור. אין צורך לעמוד עכשיו על ערך הרדיו ללימוד הספה. זהו מכסיר חשוב מאוד, לאו דוקא כדי לסמוע מוסיקה וחדשות, אלא גם ללימוד הספה, ובעיקר ללימוד המבטא, ועל זאת אני רוצה לעמוד דוקא ביטיבה זו.

איני יודע אם כולם יסכימו לדעתי, אבל אני בכל-זאת צריך להביע את הדבר הזה. הספה העברית שלנו היא שפה סמית, ואם אנו קבלנו את המבטא הספרדי, או נאמר, המבטא המזרחי, אנו צריכים לקבל אותו על כל פרטיו. לצערי הרב, המבטא העברי כמו שהוא צריך להיות איננו נסמר. איני יודע מי אסם בדבר הזה. יכול להיות שאין לנו קריינים וקרייניות היודעים לבטא היטב את הספה, אבל, לכל הפחות, בטביל סידורי הרדיו היה צריך לדקדק שהקריינים ידעו חוץ מהספה העברית גם את המבטא, והמבטא ברדיו, לצערי הגדול, הוא גרוע מאוד. לפעמים יש קריינית היודעת לבטא היטב את הספה, אך לא עושה זאת תמיד. דבר זה אינו עושה רוטם טוב, וצריך שהנהלת הרדיו תראג לדבר הזה, כדי לסמור גם על ביטוי האותיות הגרוניות, שהן חלק מהספה העברית שלנו. הייתי טרחיק לכת ואומר: אם יש מרצים שאינם יודעים לבטא היטב את הספה, שהרצאות שלהם תקראנה ע"י קריינים.

האם באמת אי-אפשר לרכז את כל
השידורים בירושלים? האם אין השידורים הנעשים הסתי הערים
מגדילים את ההוצאות? מדוע לא נעבור למרי לירושלים, ונקטן
עי"כ בהוצאות?

ביחס לשידורים לגולה ולעולים.

השידורים בשפה הספניולית ניתנים רק שעה אחת ביום, ואני
חושב שזה אינו מספיק. אני יודע כי בטורקיה מחכים היהודים
בכליון עינים לשעה הזו בה יוכלו לשמוע את השידור הספניולי
מישראל. הוא הדין גם ביחס לעולים הספניולים. אני חושב כי
שידור במסך שעה אחת אינו מספיק, והיה כדאי להוסיף עוד
חצי שעה לשידור הזה. גם בני הנמצא במרוקו כותב כי יהודי
מרוקו מחכים בכליון עינים כדי לשמוע את השידור בספניולית.
היתה כאן מטלחת של יהודים מטורקיה, והם טפרו כי הם טוברים
את חנויותיהם שעה אחת לפני הזמן כדי ללכת לשמוע את השידורים
בספניולית מישראל. לכן, הייתי מביע משאלה, להוסיף עוד חצי
שעה בשביל השידורים בספניולית.

א. ציזלינג: אני אקדים הערכה כפולה, כיון שאני
מתכוון להסמיע דברי ביקורת כפולים
ומכופלים.

הרדיו בחלקיו שיש להם אופי טגמתי,
יסודו לא המדינה, כי אם הקואליציה בממשלה, ואני מערער על
כך ערער טוחלט. איני אומר שיש לצוות ולדרוש, אבל דחיקת
הרגל בסטח זה היא דבר הטוכרח לערער יסודות חשובים מאוד.
במה זה מתבטא? למשל, גרושו של אחד מטובי הפוכלציסטים
מהרדיו הישראלי - יהודה גוטהלף. יכולים לחלוק על דעותיו
של יהודה גוטהלף, אבל לא לגרשו בצורה צינית וגסה, רק מפני
סיחסו לו דברים, אשר הנהלת הרדיו אינה יכולה להוכיח אותם.
אופי תכניות הרדיו טכוון לסמט סוכנות של הממשלה. אין שום
מקום בעולם שהדברים מתפרטמים בצורה כזו; דברי ראש הממשלה

הפולמטיים ביותר נמסרים כמעט בטלימות, בניטול של טעות
החדשות וטעות ההסברה, ומתוך חזרה על הדברים. אמנם,
שירות הטידור יוצאת ידי חובה על ידי כך שמדי פעם בפעם היא
נותנת ביטוי גם לאחרים, אבל מגפתה הכללית לתת ביטוי
לקואליציה במטטלה. הורחקו אנשים שהיו מוסרים דברים מחיי
העולם הערבי, אם כי הם בקיאים בהם, ו...
האופי הזה גורם גם לולדול התוכן, לשעמום מדי...
לחד-גווניות ולדחיקת יסודות חיוניים. ישנה דלות מחשבה גם
בסיצת הנוער. אני מסכים שהרדיו אינו יכול למלא כבי"הם תפקיד
לימודי, אבל יש לי הרוסם כי חוויות הרדיו הופכות ל...
לטפע של ^{מתיקות} ובזה הרדיו יורד מרמת החינוך אשר ישנה בדרך-
כלל בתנועות הנוער, בחיי הנוער ובנוער עצמו.

אני רוצה לאמר פנדימסהו. מה טמסמל
את אופי הטידורים, זוהי צורת הגשת החומר המכוונת לפי אופי
מסויים - היסוד הדתי. אני נהנה מאוד מקריאת התנ"ך ע"י
ברטונוב, אבל כאשר אני עובר לפירושים, אני נזכר בימי ה"חדר".
אני רואה בזה משהו המפגז מאחרי התפתחות המחשבה שלנו על התנ"ך,
לא סקרב, כי אם מרחיק. אם מי שהוא רוצה לקרב את התנ"ך בדורנו,
לא זו היא הדרך. אם זה מבטא ^{דעה} תעתי מי שהוא, ^{דעה} / ו/ אינו נחוץ פה.
איני רוצה לגזור חרם על החזנות והפרסנות ברדיו, אבל הצירוף
הוא צירוף אשר עובר את הטידות. של צרכי הטומע וצרכי החינוך
הטוון. הוא סכוון לשרת את היסוד הקואליציוני ולא את צרכי
המדינה.

איני טומע את הספה הערבית, אבל
יש לי הרוסם - איני מדבר מתוך ידיעה - שגם פה אין דאגה
לחנך את המוני העם הערבי לאינטרסים המעניינים אותם. יש לי
הרוסם כי הדאגה לכיוון החינוך לערבים איננה עומדת על הגובה
מבחינת ההוראה, וגם מבחינת מסירת אינפורמציה.

אני רוצה להעיר עוד כמה הערות
בשטח הטכני. יש לי הרושם שהרדיו בארץ יכול היה לסמט מכסיר
עממי הרבה יותר מאשר בארצות אחרות, לפי אופי האוכלוסייה
וצורות היטובים אשר בה. אפשר היה לקבוע העברה של נקודות
שמיעה מאפרטים מרכזיים, ועי"כ לצמצם במספר האפרטים. דבר
זה יתן אפשרות להטובי העם להנות בצורה נאה ומסודרת, ודוקא
במחנות העולים אפשר היה לנצל את הזמן באופן רציני.

לזמיר
ביחס למחיר הרסיון, אני חושב כי
יש יסוד לדירוג בענין זה; יש יסוד לדירוג במחיר הרסיון בין
רדיו עממי - ולעודד עי"כ את הרדיו העממי - לבין רדיו יקר
יותר. מי שיכול להרשות לעצמו להוציא 100 ל"י לרדיו, יכול גם
לטלם שכר יותר גבוה לטימוטו, מאשר מי שמחפש את המכסיר הזול
ביותר.

פ. אילנית:
אפתח בברכה על כך שועדת החינוך
והתרבות של הכנסת הראשונה יכולה
לדון על פעולות "קול ישראל". אני רוצה לעמוד על כמה דברים:
האנשים מאווננים על כך שלא טומעים
טוב את סידורי הרדיו. אמנם, ענין זה שייך למטרד התחבורה,
אבל סיפור תנאי הסמיעה צריך להיות אחד הדברים החשובים
ביותר, ועל כך צריך להקפיד. לא מוצדק שבארץ כל כך קטנה
שמיעת הסידורים לא תהיה טובה.

אנו נמצאים בתקופה של קבוצ גלויות,
בתקופה של קליטה רוחנית של העליה. אם אני שואלת את עצמי:
מה היא התרומה של הרדיו לחינוך העממי, למיזוג העדות, לקליטה
תרבותית וללימוד העברית, אני מוכרחה להגיד כי הרדיו אינו
עושה במידה מספיקה. הרדיו מוכרח לשמש אחד המכשירים להקניית
השפה ולטיפורה. לא יתכן שיהיה איזה שהוא סידור הניתן באיזו
שהיא שפה, שלא יהיה בו חלק המוקדט ללימוד השפה ולטיפורה.

ועדת החינוך
17.5.50

אני מוצאת כי הרדיו נותן דברים בצורה סנטימנטלית. אני סבורה כי הסנטימנטליות הזאת אינה מתאימה לתקופה שיש בה חבלי יצירה כה קשים כתקופה שלנו. אמנם, צריכה להיות לבביות, ויש הפרט גדול בין סנטימנטליות ולבביות.

ד"ר סוליאלי אמר כי ישנן טעות ביום בהן ההאזנה היא מועטה. לדעתי, אפשר לנצל את טעות הצהרים לתכניות עבור פועלים, כדי להנעים להם את מנוחת הצהריים.

כפי שאמר כבר הח' ציזלינג, הרדיו שלנו אינו מבטא במידה מספקת את כל הישוב בארץ, ודבר כזה אין אפילו בליברליזם העתיק של צרפת. אנחנו נוטים מאוד בשידורינו לפאתוס מזויף, ואיננו מבינים את הגדלות שבפססות.

אני רוצה להגיד כי אין ברדיו שידורים במידה מספקת על חיי הכפנ. יש לקרב את הכפר להמונים לא רק על ידי דברים כבדים, כי אם על ידי חוויות בצורות שונות.

אף, אני מוצאת כי אין ^{מספיקה} מספיקה לב/ביחס לשידורים בערבית. יש לחנך את ערביי המדינה להיות אזרחים נאמנים לא רק ע"י קריאות מהקוראן, אלא לחנך אותם להיות אזרחים יותר נאורים, ללמד אותם שיטות עבודה יותר מודרניות. הרדיו צריך להיות הרבה יותר מאשר החיים היומיים. הוא לא רק צריך ללוות, הוא צריך גם להעלות.

המערביות של הרדיו שלנו הוא דבר

בולט מאוד. ביחס למבטא, כאשר עם מתפתח, גם המבטא שלו מתפתח. אין ספק כי האנגלים בימינו אינם מסתמסים באותו מבטא שהתמסו בו לפני מאתיים שנה.

ע.ע.

ועדת החינוך
17.5.50

א. רזיאל-נאור:

כולם פתחו עד עכשיו בדברי שבח,
 אבל אולי יותר מאשר לכל אדם אחר
 יש לי זכות לשבח את עצם התופעה על מציאותו של רדיו "קול-
 ישראל". כמי שסידר^{את} "קול ציון הלוחסת" באפלת מרתפים, בגובה
 עליות ובמקומות כאלה שאפשר לכתוב עליהם ביתר קלות מאשר
 להתבטא בטיחה, אני מוכרחה להביע את קורת רוחי העמוקה ואת
 התפעלותי מכל ההישג ומפלהחכה של הגידול. כאשר בקרתי
 בתחנת הטידור, ראיתי את חדרי הזכוכית והטוויטי אותם לתנאים
 שבהם אנו עבדנו, כאשר זכרתי את המקרופון הקטן שצריך היה
 להחזיקו ביד ולדעת בחוט איך לכוון אותו, הייתי באמת מאושרת.

אבל, באותה מידה שהיתה לי הרגשה
 של אושר וסיפוק, יש לי להגיד דברי ביקורת קשים ומרים מאוד.
 חלקם של הדברים נשמעו כאן, אם כי מאספקט אחר.

דבר על כך שהסידורים ברדיו אינם
 מספקים את המדינה, אלא את הקואליציה שבמדינה. אני רוצה להביא
 סתי דוגמאות שעליהן כתבתי גם להנהלת שירות הטידור, אך התשובה
 שקבלתי היתה קצרה מאוד: אין זה נוגע למסדר זה אלא למסדר זה.
 על תוכן הדברים לא זכיתי לקבל מענה.

למשל: הרדיו מוסר לעתים את המרחש באולם
 הכנסת. לצערי הרב, יש לי מעט מאוד אפטריות להאזין לרדיו,
 אבל בבוקר אחד, לפני שהלכתי לישיבה, שמעתי דו"ח על הויכוח
 של אמס. באותה ישיבה היו כמה הצעות, והיתה הצעה של כיעת
 החרות בנוגע להקמת ועדה אשר תחקור את הגורמים והמסיבות
 אשר גרמו לנפילת העיר העתיקה. הכנסת לא הוציאה את הסאלה
 הזאת מסדר-היום, כי אם העבירה לטיפול בוועדה, אך ברדיו לא
 נאמר על כך דבר. כתבתי על הדבר^{הזה} למנהל שירות הטידור, אך
 טרם קבלתי תשובה.

עוד דוגמא: היתה ברדיו תכנית על יום קבוץ גלויות, תכנית יפה ומעניינת. דובר על הראטונים, על ערכם, על תרומתם הגדולה, על תפקידם וחלקם בתור חוזי החזון הזה, וניתנה אפטרות לבני כל עליה להתבטא בפני המקרופון. נשמע קולו של מי שהוא אטר דיבר אודות הבייל'ואים, נשמע קולו של איט העליה הסניה ומיט העליה הסליטית, ומסום מה פסחו על העליה הרביעית. כאשר דובר על כל אלה שתרמו את תרומתם הגדולה לדעיון, למחטבה ולמעטי העליה, לא יכולתי שלא להזרעזע לראות את ההטכחה הסכוונת גם ברגע כזה; נורדוי לא זכה כלל להיות בזכר; ז'בוטינסקי בעל המיסרא: חסלו את הגולה ולא היא תחסל אותכם, לא זכה להיות בזכר. על כל הדברים האלה כתבתי אל סר החינוך והתרבות, אך קבלתי תשובה כי הסר חולה, אך בכדי לא להטהות את סידור הענין, טיסיביט את תרומת לבי שענין זה אינו טייך למטרד החינוך והתרבות.

הטכנה של מגדל בבל לא היתה מסום

שהמגדל היה גבוה טדי; הטכנה היתה מפני שלא היתה שפה אחת ודברים אחדים. אותה טכנה אנו רואים בגילויים טונים גם בארצנו, וגם כרדיו. עם כל הכבוד שאני רוחטת לפלס"ח, בכל זאת, לא רק הוא סר טיסיט. אני חוטבת כי יש ציבור רחב בארץ אטר בטנילו הסיר "עלי בריקדות" אומר לא פחות מאטר "עוד 3 ק"מ". יטנם בחורים שהסיר הזה עזר להם מאוד מאוד לכבוט את הטטלט 103 כנגב, וטדוע אין הם זוכים לטמוע אותו בטעה טהם טוכבים בבית חולים?

שמעתי סיחה חפטית בין סדרין ונוער,

והנוטא היה: בית הטפר ותנועת הנוער, טה עדיף טטה. איני יודעת אם טחובתו של שידות הטידור לטפח את תנועת הנוער, אבל הטיחה הזאת עטתה טהטורה פטוט צחוק, עטתה אותו לאפט גטור וטוחלט. את כל החיוב הטוב שבגיל הנעורים הטילה רק על הטדריך ועל תנועת הנוער. קיים קונפליקט בין הטורה ותנועת הנוער, אבל צריך למצא את הדרך לתקן זאת.

מר סוליאלי אמר כי ערכה של התכנית הוא לא בריבוי מספר הטאזינים, אלא בעובדה שהם מצפים לה. בכל זאת, ישנן תופעות שתנועות נוער מסויימות מבקשות שידור מיוחד ביום מסויים, דבר הקשור עם חוויות עמוקות וטרגיות מאוד, אך הדבר אינו ניתן להן. המדובר הוא ביום הזכרון לחללי "הארגון הצבאי הלאומי"; יום הקשור עם יום הזכרון של מפקדו הראשון. היתה פניה מיוחדת לרדיו שתוקדט לכך שיחה בת 15 דקות, אך הרדיו סרב, והניסוק אינו מסכנע. לא רציתי להכנס לפרטי הדבר, אבל הייתי נאלצת לאמר, שאם הציבור מצפה לתכנית מסויימת, היא חייבת לבוא.

מה שנוגע לטון ואופן הדיבור ברדיו, אני רוצה לאמר כי הקרייניות לא רק הופכות את הע' לא', יש כאלו ההופכות את הא' לה'. ישנה גם הפרזה בנוגע לגוון קולם של הקריינים. אותו קריין המטטיע את ההודעות של טר האספקה והקיצוב, לדעתי יש להחליפו, אם לא ישפר את אופן קריאתו, גם ההדגשות בעטות לפי הנוהג האנגלי.

מה שנוגע לפינת התנ"ך, לדעתי ברוב המקרים ההסברות והפרוטים הניתנים הם מאוד טאלפים. בתור סורה אני לא פעם נעזרת בפירוטים דוקא עתיקים. מה שנוגע לדרישות של מודרניזציה של התנ"ך, אני שמחה שאינם ברדיו שלנו.

י. סטילנסקי: כדי לקצר, אני רוצה לציין את דברי בראשי פרקים בלבד. יש לי שתי טענות עיקריות לגבי הרדיו: אחת, אינה מורגשת ברדיו כל חתירה למטרה מסויימת. לדעתי, לרדיו יש עכטיו תפקיד גדול - הוא כלי נטק מצויין להסברת התפקיד של העליה. הרדיו אינו עושה בטטח זה את כל

ע.ע.

ועדת החינוך
17.5.50

מה שיט לעשות, ולו גם במידה קטנה. אין זה רק ענין של
סידור החדשות - שהעולה יבין אותן - אלא זה גם ענין של
הדרכה בתוך הארץ.

ביחס לקטעי ספרות, יש לי רושם
סאין אדם בסירות הסידור היודע לקרוא קטעי ספרות, וביחוד
סירים. ישנה ברדיו "רציחת" סירים, ובטח זה, טובט שלא לקרוא
סירים.

בקטר לקליטה תרבותית של העליה,
לדעתי, הרדיו הוא נסק עצום לכך. אבל, יותר ממה שהוא קולע
למטרה, הוא עוטה רעט. בטח זה יש לרדיו אפשרויות בלתי
טוגבלות, כי הוא יכול להגיע לכל פינות הארץ.

שנית, באותה מידה שהרדיו פונה לאזרח
הותיק בארץ, לגבי הערכת, זה רק שמטון לאורך כל החזית.
התכניות לילדים, נוסף לתוכן שלהם שהוא מוזר מאוד, החומר
הוא בהחלט לא טוב. הנוטא, ואופן ההגשה הם כל כך זרים,
כל כך לתקט, החומר הוא פשוט קשה ומוזר. הוא הדין גם ביחס
לתכנית לחייל. לגבי דידי, הרדיו בטבילי קיים בטביל טוסיקה
וחדשות.

אני קובל על שני הדברים: (1)
על חוסר המטרה הברורה; (2) על הטימון וחוסר מכטרון
המלנה את התכניות המילוליות באופן כרוני.

ד. נצר:
אני אהיה בין אלה אשר יביעו
סיפוק והוקרה על כך שיט לגו
"קול ישראל" / ^{חפטי} ופתוח במסך 16 טעות ביום.

אין לי אסוציאציות ט"קול ציון
הלוחטת". יש אסוציאציות רבות לחלק גדול מהיטוב שלנו
ט"קול ישראל", מאותו "קול ישראל" שהקטיבו לו סאנית יציאת
אירופה. כאטר שמענו ביום העצמאות את שידורי סירות הסידור,

הרגשנו הרגשת שמחה, ואני רוצה להביע בטם חלק גדול מהיטוב
את קורת רוחם, לכל עובדי הרדיו בעד שידורי הרדיו הנאים.

ישנה טיטרה האומרת: על העם וריח

אין להתוכח, ובודאי שזה נוגע גם לשידורי הרדיו. יש מה

שמוצא חן בעיני אחד, ואינו מוצא חן בעיני השני.

דברו כאן על פרקי החזנות, אבי

סודה ומתודה כי אני אוהבת מאוד פרקי חזנות. לו יכולנו

לסדר שבאותו זמן יוכלו האנשים לשמוע תכניות שונות, היה

זה דצוי מאוד.

ביחס לתכניות בשעות הצהריים. לעתים

קרובות נזדמן לי להיות במקומות עבודה בשעות אלה, כי אלו

הן שעות של הרצאות ושיחות בין פועלים ופועלות. במקומות

עבודה רבים ישנם סכשידי רדיו, וצריך לקחת בחשבון כי שעות

הצהריים הן שעות של הפסקה לציבור גדול של פועלים. אינני

חקלאית, אבל הגי'לה אני לשמוע בענין זה. נדמה לי כי ההרצאות

על עניני החקלאות הן בדיוק באותן השעות שהחקלאי אינו יכול

לשמוע אותן. ביחס לתכניות לחייל, אופן התכניות טעוררות

תטהון. ביחס לשפה ולמבטא, אף אני חושבת כי הגיע הזמן

להתאים את השפה לזמננו. ביחס לשאלה הפוליטית של הרדיו,

טפתיע מאוד שדוקא אנשי מפ"ם טוענים לשמירת הרדיו. אני

חושבת כי לגבי הופעתנו בעולם, טוב שיט איזו הטגחה וכיוון

של תכניות הרדיו, כפי שיטנו אצלנו.

ברצוני לנגוע בעיקר בנקודה אחת

ר. כהן:

אטר מסרידה אותי עוד מיטי הסנדאט,

זוהי בעית החינוך. כטעם ולא ניתן שום זמן בשידורי הרדיו

לחינוך הילדים. אני מדברת על בעיות החינוך, הסברה להורים

וכו'. דאגה זו באה אלי מתוך עבודתי הטוציאלית. נתקלתי

בקסיים רבים בחינוך הילדים יבהם מתלבטיים הורים.

ע.ע.

ועדת החינוך
17.5.50

אין מלמדים את ההורים לשים לב
 לסיסנים אשר יביאו אח"כ לתוצאות מסויימות. דבר זה הדאיגני
 איתי תמיד, ועל אחת כמה וכמה עכשיו, מאשר האוכלוסיה החדשה,
 דמת תרבותה יותר נמוכה מאשר חיתה לפני קליטת העליה.
 עבדתי על תכנית הסידורים אשר קבלנו, וסתוך ^{התכנית ל-} ימים טעאתי
 רק סידור אחד על בעיות החינוך והתרבות, סדרי תכניות בעריכת
 ד"ר הנדל על הנושא: ביקור במחנות ועלית ילדים סנורבגיה.
 אלה אינן בעיות חינוך, ועל כך רציתי להפנות את תשומת הלב.
 אני מעריכה מאוד סידורים לילדי
 בתי הספר, אבל אין כל סידור לילדי פרוורים. אני חושבת שצריך
 היה לחשוב גם על ענין זה. בקשר עם זה, הייתי מציעה להתקשר
 עם המוסד "סולד".

ברצוני לשאול את מנהל סירות הסידור
 אם יש לסירות הסידור מועצה, איך היא נפגשת, באיזה מועדים
 היא נפגשת, מי קובע את סדר היום, על מה מדברים וכו'. אני
 סבינה כי אין ארץ בעולם שיהיה כל כך קשה לטור בה את עניני
 הסידור כמו בארצנו, אבל דבר זה אינו רק בטח הרדיו.
 ביחס לקסיים שהצניע עליהם ד"ר
 סוליאלי, הייתי מציעה לציין אותם גם טעל גבי העתונות,
 כי הביקורת נעשית גם סתוך אי ידיעת הענינים.

ב. צ. דינבורג: אני מסכים לדעת כל אלה אשר עטרו
 על הקסיים הטרוכים שיש ברדיו.
 אני רוצה לציין רק 5 נקודות.

ראשית כל, צריכה להיות ברדיו יציבות
 מסויימת, ומאידך גיסא, יש צורך בסתיחות. הרדיו מוסר תרבות
נמצאים בתהליך של
 טל עבר, אנחנו ייצירה, ויש תהום בין הדור הצעיר ובין העבר,
 כי הכל הולך ומתחדט.

יטנה מועצה ציבורית, כבודה במקומה

סונח, אבל אני חושב כי הרדיו יכול להצליח רק אם תהיה התאסעות קולקטיבית של כוחות המדע והתרבות בארץ. אני בעצמי מקשיב לחזנות, אבל חזנות זה לא רק ניגון, בחזנות יש תרבות עממית של דורות, והשאלה היא, כיצד להנחיל אותה. מדוע עלי לשמוע כל שבוע את כל ההפטרה באותו ניגון? היהודים היו סופרים את כל השבוע לפי פרטיות השבוע, ובכל שבוע היתה דרסה הנוגעת לחיי אותו שבוע. אני מוכרח לאמר כי בטדלינת ישראל קיימת אי-הבנה, מה היתה בעצם פרטת השבוע בישראל. הבעיה היא כיצד לקרב את הדברים ולא כיצד לתת. צריך להבין דבר פשוט; הרדיו הוא מכסיד נפלא, אם אתה רוצה, אתה שומע, ואם אינך רוצה, יש נאפשרותך לסגרו. הבעיה היא, כיצד להכריח את התושב להקשיב לתכניות הרדיו.

ביחס לבעיות הקליטה. הנה באים יהודים מסרוקו, צריך שגם היהודים בישראל יכירו את יהודי טרוקו. באים עכשיו יהודי עיראק; מה יודעים יהודי עיראק על מנהגי הארץ, ומה אנו יודעים על יהודי עיראק? אני חושב כי גם בטסטח זה יש צורך באנשים מיוחדים אשר ילמדו את הבעיות ויכינו את התכניות.

דבר שליטי הוא דעת וחוייה. דעת

אתה יכול לבדוק, בעוד שחוויה היא דבר לא בטוח. הרחבת הדעת זוהי אחת מתעודותיו של הרדיו. הרדיו צריך לתת מן המובחר שבמובחן, סיהיה טענין וטאלף. הרדיו אינו צריך לתת דברים שאינם ראויים לדפוס, ומטילא במסרים לרדיו.

ביחס ללטון, אני חושב כי זוהי

אחת הבעיות היסודיות. כל דבר שנאמר ברדיו צריך להיות מנופה מבחינת הלטון.

ועדת החינוך
17.5.50

ע.ע.

י. גורי: לא הרסיתי לעצמי להסתתף בדיון,

מטום שאין לי בקיאות בטאלה זו.

אילו הרדיו היה פתוח בין 12 בלילה עד 6 בבוקר, הייתי

יכול לסמוע אותו.

יש לי טאלה: בטעות הבוקר הסוקדמות

יש מוסיקה קלה, ואני רוצה לסאול לטי מיועדת התכנית הזאת.

זוהי מדינה של אנשים עובדים, או אנשים הצריכים לעבוד,

ומוסיקה קלה המיועדת לאנשים שאינם עובדים, הוא חינוך רע

לתוסבי המדינה.

יש לי טאלה: הייתי מבקס לפרט

יותר בעתונות את תכניות הרדיו, אילו הייתי יודע כי ברגעים

מסויימים יש תכנית מסויימת, אולי הייתי יכול להתפנות לסטיעת

תכנית אשר תגרום לי קורת רוח.

היו"ר ט. פרסיץ: טעתי בעיון רב את דברי כל החברים,

ואיני יכולה לאמר כי לא היו בדברים

אלה הגזמה והפרזה מסויימת.

פרופ' דינבורג אמר שיש להסקיע מחסבה

בעיבוד התכניות. אני חפצה להניח שזה באמר רק

טן הפה אל החוץ, לשם תפארת המליצה, כי בלי טום ספק בדבר אחד

הוא אינו מפקפק: ההתקדמות בעניינים אלה במסך הסנתיים האחרונות
סימן הוא כי אכן חסקעה מחשבה.

גדולה מאוד / בודאי שיש גם ליקויים, על כמה מהם הצביעו, אבל

טוב אין להגזים, אין לאמר כי לרדיו אין מטרה. לי נדמה כי
נובעת מזה

התקדמות הרדיו במסך השנים האחרונות / שיש לו מטרה והוא:

העלאת הרמה התרבותית בתקופת קבוץ הגלויות והעלאת הרמה

התרבותית של "עמך" בפרט. איני יכולה לאמר כי לאינטליגנציה

נותן הרדיו הרבה מאוד, אבל מה שהוא נותן בזמן האחרון, יש

לדגות גם מחסבה, מחסבה קולקטיבית ורצון רב. אני חפצה לאמר

כי לפני שנתיים, כאשר הייתי פותחת את מכסיר הרדיו, הייתי

ע.ע.

ועדת החינוך
17.5.50

סומעת במיד סיבת קלוקלת-הדברים האלה הולכים ומתמעטים ובמקומם באים דברי ערץ.

מדברים על קליטה רוחנית של העליה.

יש לעשות הרבה מאוד בענינים אלה, בראש ובראשונה מבחינת הלסון ומבחינת ההיכרות ההדדית. אפשר לערוך סיחות אחים בין תושבי וותיק לבין עולה חדש, סיחות אשר יקנו לעולה החדש את הסליים והמונחים שבהם יצטרך להסתמס בארץ.

אשר למקלטים, הרבה עולים סרופוליסנים

הניאו עמם מקלטים, אבל אין נותנים במחנות להסתמס בחסמל.

אשר לתקציב הזה, נראה לי שאילו היו

יכולים לאפשר להנהלת הרדיו לקבל לכל הפחות את האמצעים שהרדיו מכניס, יכול היה הרדיו להתפתח, אם לא לסיפוק רצונם של כולם, בכל אופן, לעשות עוד פעולת התקדמות נוספת.

יש איזה דבר מסונה מאוד בעריכת תקציב

הרדיו. אנו יודעים מתוך הסקירה האחרונה של מנהל מסרד התחבורה כי בארץ ישנם כ-170 קלף מקלטים. אם אפילו נקבל את הערכתו של סר ציזלינג שיש ביניהם מקלטים שאין לקבל בעדם 2 ל"א, וצריך להנהיב דירוג סטויים, נכל זאת, אנו יכלים לאמר כי ההכנסות טרסליונות הרדיו יכולות להגיע, לפחות, ל-300 אלף ל"י. כל חברי הועדה תמיסי-דעים בזה שהרדיו הוא אחד המכסירים הכבירים להקניית התרבות האנוסית, הספה העברית וכו'. אנו צריכים גם להניח כי הרדיו איננו סקור להכנסת רווחים, וכל מה סטרות הסידור מכניס צריך להיות סוצא על סרות לאזרח. אם אנו נליגט לבעיה זו בדרך זו, הרי נדע גם להגן על התקציב הזה. אנו צריכים לתבוע סהכנסות הרדיו יועסרד עבור התפקידים העומדים בפני סרות הסידור. מה סחסר לרדיו הוא לא חוסר סחסנת, חוסר סיפול וחוסר אוזן קטבת - חסרים בעיקר אמצעים.

מלים אחדות על תכניות. הייתי סומעת
לעתים את סידוריו של מלכין באידיש, נהניתי מאד מהאידיש שלו העסיסית
ובעימה לאזן, אבל יחד עם זאת הייתה בסידוריו מתיקות מופרזת, סמן זית
זך, הבטחות מרובות לעולה, הבטחות אסֶן־נתברו עם בוא בעולים, וסמסו
חומר להתקשות. צריך להיסמר מדברים כאלה לא רק מסום שזה פוגע בטעם
הטוב, אלא מסום שזה מטעה את האנשים.

אשר לתכניות לילדים ולנוער, בטח
זה צריכה להיות רבולוציה בסורה. זוהי זוועה בסלוא טובן המלה, דברים
הזרים לרוחם של ילדינו, והמתיקות והסנטימנטליות המעושה.

דובר פה על מוסקה ועל סירים. כידוע,
קיימים אולי לצ'יזבטרון וזירטרון, והנה באים לרדיו בסם הדמוקרטיה
המופרזת ודורסים, כיון שיש מקום ברדיו ל"הביטה", "הקסרי", "ה"אהל"
וכו', סוכרחים לתת את התכניות של הבמות האחרות. בטח זה צריכה
להיות עין פקוחה. הרדיו שלנו צריך לקבוע את הרמה האמנותית והתרבותית,
ואם נסתדל להעלות את התקציב של הרדיו, אופל להביע את תקותי
שהקולקטיב של אנשי הרדיו יוכלו להתבבר על הפגעים האלה.

נבקש את ד"ר סוליאלי להקדיש לנו

עוד ישיבה לדיון על עניני הרדיו.

אני מציע לערוך ביקור בתחנת הסיידור.

א. הכרמלי:

אני חושב שאם תקדישו ישיבה שלימה

ד"ר סוליאלי:

לדיון על עניני הרדיו, רק אז תצאו

ידי חובה. אני סוכרח לענות במסגרת של לא פחות מסעה ורבע, ובעקבות

תשובותי תהיינה בודאי עוד טאלות. מחובתי לדרוך מכם לתת לי את

האפשרות לענות על דבריכם, היות וסמעתם דברי ביקורת חשובים. אני

מבקש לעשות זאת בזמן הקרוב ביותר.